EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 9. 2020
COM(2020) 619 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

na základe článku 29 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 z 15. marca 2017 o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV a mení rozhodnutie Rady 2005/671/SVV

1. ÚVOD

1.1. Ciele a hlavné prvky smernice (EÚ) 2017/541

Parlament a Rada 15. marca 2017 prijali smernicu (EÚ) 2017/541 o boji proti terorizmu[1] (ďalej len „smernica“). Smernica bola prijatá s cieľom posilniť rámcové rozhodnutie 2002/475/SVV[2] rozšírením trestných činov súvisiacich s terorizmom a s cieľom zahrnúť opatrenia, ktorými sa presnejšie reaguje na potreby obetí terorizmu. Spoluzákonodarca prijal smernicu 15. marca 2017. Členské štáty, ktoré sú viazané touto smernicou[3], musia kriminalizovať konanie, ako je výcvik a cestovanie na účely terorizmu, ako aj financovanie terorizmu. Tieto harmonizované vymedzenia trestných činov terorizmu predstavujú referenčný základ pre spoluprácu a výmenu informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi.

Smernicou sa takisto dopĺňajú právne predpisy týkajúce sa práv obetí terorizmu[4]. Majú nárok na prístup k odborným špecializovaným podporným službám okamžite po útoku i následne tak dlho, ako to bude potrebné. Členské štáty by mali mať zavedené protokoly a mechanizmy na zabezpečenie účinnej reakcie na núdzové situácie vrátane prístupu k spoľahlivým informáciám, čím by sa predišlo ďalšiemu utrpeniu obetí terorizmu a ich rodín.

Lehota na začlenenie pravidiel do vnútroštátneho práva uplynula 8. septembra 2018.

1.2. Účel a štruktúra správy, zhromažďovanie informácií a metodika

V súlade s článkom 29 ods. 1 smernice sa v tejto správe posudzuje rozsah, v akom členské štáty prijali opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Najprv sa v nej načrtáva všeobecná úroveň transpozície smernice členskými štátmi a potom sa zdôrazňujú určité problémy s transpozíciou.

Opis a analýza uvedené v tejto správe vychádzajú najmä z informácií, ktoré členské štáty poskytli Komisii prostredníctvom oznámenia vnútroštátnych opatrení na transpozíciu smernice do apríla 2020. Oznámenia prijaté po uvedenom dátume neboli zohľadnené. Pri analýze informácií získaných od členských štátov Komisiu podporil externý dodávateľ. Členské štáty takisto predložili pripomienky k predbežným zisteniam dodávateľa, ktoré sú ďalším zdrojom informácií. V správe sa zohľadňujú aj informácie poskytnuté členskými štátmi počas piatich seminárov o transpozícii, ktoré usporiadala Komisia v období od júna 2017 do septembra 2018, ako aj verejne dostupné informácie. Komisia okrem toho zohľadnila zistenia správy Komisie o vykonávaní rámcového rozhodnutia

[1] Ú. v. EÚ L 88, 31.3.2017, s. 6.

[2] Ú. v. ES L 164, 22.6.2002, s. 3.

[3] Ďalej v texte sa pojem „členské štáty“ alebo „všetky členské štáty“ vzťahuje na členské štáty viazané touto smernicou (t. j. všetky členské štáty EÚ okrem Dánska, Írska a Spojeného kráľovstva). V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska sa Dánsko nezúčastnilo na prijatí tejto smernice ani sa naň táto smernica neuplatňuje. V súlade s článkom 3 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska sa tieto dva členské štáty nezúčastnili na prijatí tejto smernice a nie sú ňou viazané. Rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV sa však naďalej uplatňuje a je pre Dánsko, Írsko a Spojené kráľovstvo záväzné.

[4] Smernica 2012/29/EÚ (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 57), ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov. To zahŕňa práva, podporu a ochranu obetí terorizmu, pretože členské štáty by mali osobitne zohľadniť potreby obetí terorizmu. V smernici (EÚ) 2017/541 sa ďalej spresňujú osobitné potreby obetí terorizmu.

Rady 2008/919/SVV z 28. novembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa rámcové rozhodnutie 2002/475/SVV o boji proti terorizmu[5].

Okrem analýzy poskytnutej v tejto správe môžu existovať ďalšie výzvy spojené s transpozičnými a inými ustanoveniami, ktoré neboli oznámené Komisii, alebo ďalší legislatívny alebo nelegislatívny vývoj. Táto správa preto Komisii nebráni v ďalšom hodnotení určitých ustanovení s cieľom podporiť členské štáty pri transpozícii a uplatňovaní smernice.

2. POSÚDENIE TRANSPOZÍCIE SMERNICE

2.1. Všeobecné posúdenie a vplyv smernice na vnútroštátne právne systémy

Lehota na transpozíciu uvedenej smernice uplynula 8. septembra 2018. Sedem členských štátov – **Francúzsko**, **Nemecko**, **Maďarsko**, **Taliansko**, **Lotyšsko**, **Slovensko** a **Švédsko** – oznámilo transpozíciu smernice do stanoveného termínu a dva členské štáty (**Fínsko** a **Holandsko**) tak urobili krátko potom.

Komisia začala 22. novembra 2018 postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti 16 členským štátom za to, že neoznámili prijatie vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa smernica plne transponuje[6].

Do konca júla 2020 vyhlásilo pätnásť z týchto šestnástich členských štátov transpozíciu za ukončenú.

Takmer všetky členské štáty aspoň čiastočne prijali osobitné právne predpisy na transpozíciu smernice. Výnimkami boli **Francúzsko** a **Taliansko**, ktoré sa domnievali, že na transponovanie smernice postačujú ich existujúce právne predpisy.

Ak boli právne predpisy prijaté na účely transpozície smernice, takmer vždy sa zaviedli zmeny existujúcich právnych predpisov, zvyčajne Trestného zákona a v menšej miere Trestného poriadku alebo iných, konkrétnejších právnych predpisov. Výnimkou bol **Cyprus**, kde boli prijaté nové, samostatné právne predpisy.

Vo všeobecnosti sa zdá, že transpozícia smernice je uspokojivá. Osobitné obavy však vzbudzuje niekoľko problémov týkajúcich sa transpozície, s ktorými sa Komisia stretáva v jednom alebo vo viacerých členských štátoch:

- neúplná alebo nesprávna transpozícia jedného alebo viacerých trestných činov terorizmu uvedených v **článku 3** smernice vrátane nekvalifikovania uvedených trestných činov ako trestných činov terorizmu, čo má vplyv na transpozíciu niekoľkých ďalších ustanovení,
- chýbajúca transpozícia prvku **„prispenia k spáchaniu“** v článkoch 6, 7, 8, 9 a 11 smernice,

[5] COM(2014) 554 final z 5. 9. 2014.

[6] Belgicko, Bulharsko, Česko, Chorvátsko, Cyprus, Estónsko, Grécko, Litva, Luxembursko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko a Španielsko.

- neúplná alebo nesprávna transpozícia **článku 9** o cestovaní na účely terorizmu a **článku 11** o financovaní terorizmu, dvoch nových ustanovení zavedených smernicou a
- nedostatky pri transpozícii konkrétnych ustanovení týkajúcich sa **obetí terorizmu**.

2.2. Konkrétne posúdenie transpozičných opatrení v členských štátoch

2.2.1. Predmet úpravy (článok 1)

V tomto ustanovení sa vysvetľuje, o čom je smernica, a poznamenáva sa, že sa ňou stanovujú minimálne pravidlá. Členským štátom je preto umožnené prekročiť povinnosti stanovené v smernici. Toto ustanovenie si nevyžaduje transpozíciu.

2.2.2. Vymedzenie pojmov (článok 2)

V **článku 2** smernice sa uvádza vymedzenie pojmov, ktoré sú použité v smernici, konkrétne: „majetok“, „právnická osoba“, „teroristická skupina“ a „štruktúrovaná skupina“. V niektorých členských štátoch nie je vymedzenie niektorých pojmov výslovne transponované, ale skôr zavedené prostredníctvom judikatúry. Transpozícia tohto článku je vo všeobecnosti uspokojivá.

Pokiaľ ide o **článok 2 ods. 1**, nezdá sa, že by sa v právnych predpisoch **Česka** vymedzil pojem „majetok“.

Pokiaľ ide o **článok 2 ods. 3**, zdá sa, že niekoľko členských štátov transponovalo vymedzenie „teroristickej skupiny“ obmedzenejším spôsobom, čo môže obmedziť rozsah uplatňovania trestného činu účasti v teroristickej skupine (článok 4).

Zdá sa, že v právnych predpisoch **Cypru** sa pridáva do vymedzenia pojmu obmedzenie – teroristické skupiny sa musia nachádzať v zoznamoch fyzických alebo právnických osôb alebo iných skupín, na ktoré sa vzťahujú protiteroristické sankcie alebo iné opatrenia prijaté v súlade s rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN alebo reštriktívnymi opatreniami Rady Európskej únie, a tieto zoznamy musia byť aktualizované ministerstvom zahraničných vecí. V **Litve** sa teroristické skupiny, ktoré nemajú formálne vymedzené úlohy svojich členov alebo stálu členskú základňu, vo vnútroštátnych právnych predpisoch nepovažujú za teroristické skupiny.

2.2.3. Rozsah pôsobnosti (článok 3)

V **článku 3 ods. 1** smernice sa stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby sa úmyselné činy uvedené v rámci príslušných pododsekov kriminalizovali ako trestné činy terorizmu, ak boli spáchané s jedným z cieľov vymenovaných v odseku 2.

V článku 3 ods. 1 sa nestanovuje iba požiadavka na kriminalizáciu konkrétnych činov, ale aj to, aby sa takéto činy vo vnútroštátnych právnych predpisoch označili za trestné činy terorizmu. Zdá sa však, že v **Nemecku** neexistuje ustanovenie, ktorým by sa kvalifikovali ktorékoľvek z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 1 ako „trestné činy terorizmu“, ak boli spáchané s ktorýmkoľvek z cieľov článku 3 ods. 2. Jedinými

trestnými činmi výslovne vymedzenými ako trestné činy terorizmu sú financovanie terorizmu a trestné činy súvisiace s teroristickou skupinou. Zdá sa, že sa tým znemožňuje, aby osoba konajúca samostatne, ktorá spácha trestný čin uvedený v zozname s teroristickým cieľom, bez účasti v teroristickej skupine alebo jej podporovania, bola obvinená z trestného činu *terorizmu*, s výnimkou financovania terorizmu, ktoré je podľa nemeckého práva vymedzené ako trestný čin terorizmu. Okrem toho je dôležitá spoločná kvalifikácia trestných činov terorizmu, pretože umožňuje účinné využívanie nástrojov spolupráce v oblasti presadzovania práva, ako je napríklad rozhodnutie Rady 2005/671/SVV[7].

V porovnaní s rámcovým rozhodnutím 2002/475/SVV, ktoré už obsahovalo povinnosť kriminalizovať zoznam činov ako trestných činov terorizmu, sa v tejto smernici zavádza nový trestný čin terorizmu súvisiaci s protiprávnym zásahom do systému a údajov [**článok 3 ods. 1 písm. i)**], ako sa uvádza v smernici 2013/40/EÚ[8]. Túto smernicu transponujú všetky členské štáty, ale zdá sa, že v **Chorvátsku** sa právne predpisy týkajú iba kritickej infraštruktúry.

Po druhé, v smernici sa rozširuje výroba, držanie, získanie, preprava, dodávka alebo použitie jadrových, chemických a biologických zbraní [**článok 3 ods. 1 písm. f)**] aj na rádiologické zbrane. Zdá sa, že právne predpisy v niektorých členských štátoch nezahŕňajú určité druhy zbraní, ako sú rádiologické (**Česko**, **Francúzsko a Malta**) a jadrové zbrane (**Francúzsko a Malta**). Okrem toho sa v smernici 2017/541 trestný čin výskumu a vývoja takýchto zbraní v súčasnosti vzťahuje na všetky štyri druhy zbraní (zatiaľ čo predtým sa vzťahoval iba na biologické a chemické zbrane). Zdá sa, že právne predpisy **Bulharska**, **Francúzska**, **Malty**, **Poľska** a **Rakúska** nezahŕňajú výskum a právne predpisy **Francúzska a Malty** nezahŕňajú vývoj určitých zbraní. Všeobecnejšie sa zdá, že transpozičné právne predpisy **Nemecka** neobsahujú výslovný odkaz na výskum určitých zbraní, ako sa stanovuje v článku 3 ods. 1 písm. f).

Vo vzťahu k tým častiam trestného činu, ktoré už boli zavedené rámcovým rozhodnutím 2002/475/SVV, stále existuje niekoľko otázok.

Pokiaľ ide o **článok 3 ods. 1 písm. c)** smernice o únose alebo braní rukojemníka, zdá sa, že právne predpisy **Litvy** nezahŕňajú situáciu, v ktorej boli únos alebo branie rukojemníka vykonané s cieľom vážne zastrašovať obyvateľstvo alebo vážne destabilizovať alebo zničiť základné politické, ústavné, hospodárske alebo sociálne zriadenie krajiny alebo medzinárodnej organizácie. Nezdá sa, že by právne predpisy **Fínska** explicitne zahŕňali všetky prípady únosu, iba obchodovanie s ľuďmi s priťažujúcimi okolnosťami.

Pokiaľ ide o **článok 3 ods. 1 písm. e)** smernice o ovládnutí lietadiel, lodí alebo iných prostriedkov verejnej alebo nákladnej dopravy, zdá sa, že päť členských štátov (**Bulharsko**, **Cyprus**, **Litva**, **Luxembursko a Poľsko**) nezahŕňa ovládnutie iných prostriedkov verejnej alebo nákladnej dopravy.

Pokiaľ ide o **článok 3 ods. 1 písm. g)** o uvoľňovaní nebezpečných látok alebo spôsobovaní požiarov, záplav alebo výbuchov, zdá sa, že právne predpisy **Luxemburska** sa vzťahujú na úmyselné dodanie, umiestnenie alebo detonáciu výbušniny alebo iného smrtiaceho zariadenia iba v prípade, ak k trestnému činu došlo na verejnom mieste, vo

[7] Ú. v. EÚ L 253, 29.9.2005.
[8] Ú. v. EÚ L 218, 14.8.2013, s. 8.

vládnom alebo inom verejnom zariadení, v systéme verejnej dopravy alebo v infraštruktúre. Zdá sa, že na spôsobovanie záplav sa vzťahujú právne predpisy len v prípadoch úmyselného zaplavenia baní.

Pokiaľ ide o **článok 3 ods. 1 písm. h)** smernice o zasahovaní do dodávky vody, energie alebo iných základných prírodných zdrojov alebo ich prerušenie, ktorých následkom je ohrozenie ľudského života, nezdá sa, že by sa právne predpisy **Bulharska** vzťahovali na prerušenie dodávky vody a energie. Zdá sa, že právne predpisy **Luxemburska** sa týkajú iba zmeny podmienok vody alebo podzemnej vody.

Pokiaľ ide o **článok 3 ods. 1 písm. i)** smernice o protiprávnom zásahu do systému a protiprávnom zásahu do údajov, zdá sa, že právne predpisy **Chorvátska** sa vzťahujú iba na zasahovanie do prevádzky počítačového systému kritickej infraštruktúry. Nevzťahuje sa to na protiprávny zásah do systému, ktorý nebol spáchaný proti informačnému systému kritickej infraštruktúry a ktorý spôsobuje vážne škody alebo v ktorom bol značný počet informačných systémov ovplyvnený použitím nástroja navrhnutého alebo upraveného primárne na tento účel (ako je uvedené v smernici 2013/40/EÚ[9]).

Pokiaľ ide o **článok 3 ods. 1 písm. j)** smernice o vyhrážaní sa spáchaním teroristického činu, v právnych predpisoch **Grécka** sa vyžaduje, aby takéto vyhrážanie prebehlo verejne. Nezdá sa, že by sa právne predpisy **Nemecka** vzťahovali aj na hrozbu spáchania trestných činov podľa článku 3 ods. 1 písm. d) a článku 3 ods. 1 písm. f)**.** Nezdá sa, že by sa právne predpisy **Portugalska** vzťahovali aj na hrozbu spáchania trestného činu podľa článku 3 ods. 1 písm. f) smernice. Ak v **Luxembursku** nie je hrozba sprevádzaná príkazom alebo určitými podmienkami, nepredstavuje trestný čin terorizmu.

Nezdá sa, že by **Bulharsko** transponovalo cieľ **článku 3 ods. 2 písm. c)** smernice, ktorým je vážne destabilizovať alebo zničiť základné politické, ústavné, hospodárske alebo sociálne zriadenie krajiny alebo medzinárodnej organizácie.

2.2.4. Trestné činy súvisiace s teroristickou skupinou (článok 4)

V **článku 4** smernice sa vyžaduje, aby členské štáty prijali potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby riadenie teroristickej skupiny a účasť na činnostiach teroristickej skupiny boli trestné ako trestné činy. Opatrenia, ktoré členské štáty prijali na dosiahnutie súladu s týmto článkom, sú vo všeobecnosti uspokojivé.

Pokiaľ ide o **článok 4 písm. a)**, zdá sa, že právne predpisy **Maďarska** sa týkajú osôb, ktoré organizujú teroristickú skupinu, a nie osôb, ktoré riadia teroristickú skupinu. Právne predpisy **Švédska** neobsahujú samostatný trestný čin v súvislosti s riadením teroristickej skupiny, ako sa stanovuje v článku 4 písm. a), ale namiesto toho ho transponujú trestnou zodpovednosťou za vedľajšie trestné činy. Pokiaľ ide o účasť v teroristickej skupine [**článok 4 písm. b)**], **Švédsko** sa takisto spolieha na vedľajšie trestné činy. Keďže v prípade trestných činov uvedených v článku 4 písm. a) a b) sa nevyžaduje spojenie s konkrétnym trestným činom terorizmu, kriminalizácia prostredníctvom vedľajšej zodpovednosti predstavuje riziko, že účasť na činnostiach teroristickej skupiny zostane nepotrestaná. **Švédsko** nedávno kriminalizovalo spoluprácu s teroristickou skupinou ako samostatný trestný čin. Zdá sa, že toto ustanovenie sa

[9] Ú. v. EÚ L 218, 14.8.2013, s. 8.

vzťahuje iba na poskytovanie určitých materiálnych zdrojov, a nezdá sa, že by sa vzťahovalo na poskytovanie informácií.

Pokiaľ ide o **odôvodnenie 38**, v ktorom sa z rozsahu pôsobnosti smernice vylučuje humanitárna pomoc poskytovaná nestrannými humanitárnymi organizáciami uznanými podľa medzinárodného práva vrátane medzinárodného humanitárneho práva, štyri členské štáty (**Rakúsko**, **Belgicko**, **Taliansko a Litva**) majú právne predpisy, v ktorých sa stanovujú obmedzenia uplatňovania protiteroristických právnych predpisov v prípade humanitárnej pomoci alebo iných činností. V iných členských štátoch[10] sa môžu všeobecné právne predpisy (napríklad Trestný zákon) interpretovať na tento účel, respektíve vnútroštátne orgány uviedli, že sa to v praxi dodržiava.

2.2.5. Verejné podnecovanie k páchaniu trestných činov terorizmu (článok 5)

V **článku 5** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby kriminalizovali úmyselné šírenie alebo akékoľvek iné sprístupnenie akýmkoľvek spôsobom informácií verejnosti s úmyslom podnietiť páchanie trestného činu terorizmu, pokiaľ takéto konanie priamo alebo nepriamo obhajuje páchanie trestných činov terorizmu a spôsobuje tým riziko, že môže byť spáchaný jeden alebo viac takých trestných činov. Transpozícia tohto článku je vo všeobecnosti uspokojivá.

Nezdá sa, že by sa právne predpisy v **Litve** vzťahovali na prípady, keď osoba šíri alebo akokoľvek inak sprístupňuje informácie verejnosti s úmyslom podnietiť páchanie trestného činu terorizmu alebo prispenie k jeho spáchaniu bez toho, aby to skutočne viedlo k tomu, že iná osoba bude toto podnecovanie nasledovať.

2.2.6. Nábor na terorizmus (článok 6)

V **článku 6** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby kriminalizovali navádzanie inej osoby, aby spáchala jeden z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až i) alebo v článku 4 alebo aby prispela k spáchaniu takéhoto trestného činu.

Vo **Francúzsku** sa transpozičné opatrenie vzťahuje na „navádzanie“ ako na ponuky alebo sľuby, ponúkanie darov, darčekov alebo iných výhod, zastrašovanie alebo vyvíjanie tlaku na osobu, aby spáchala trestný čin terorizmu. V článku 6 sa takisto vyžaduje, aby sa kriminalizoval nábor na *prispenie* k spáchaniu trestného činu terorizmu, pričom ide o prvok, na ktorý sa podľa všetkého výslovne nevzťahujú právne predpisy **Bulharska**, **Grécka**, **Portugalska a Španielska**. Zdá, že v **Lotyšsku**, na **Malte**, v **Poľsku a Slovinsku** sa na tento prvok vzťahujú vedľajšie trestné činy, napr. napomáhanie a navádzanie. Pri transpozícii niekoľkých ďalších trestných činov smernice sa však v právnych predpisoch týchto členských štátov výslovne odkazuje na prvok „prispenia k spáchaniu“.

Nábor na trestné činy súvisiace s teroristickou skupinou (článok 4) okrem toho nie je zahrnutý v právnych predpisoch **Portugalska**. V **Nemecku** sa článok 6 transponoval prostredníctvom niekoľkých ustanovení, ktoré sa podľa všetkého netýkajú všetkých trestných činov uvedených v smernici.

[10] Bulharsko, Cyprus, Česko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Maďarsko, Nemecko, Rumunsko, Slovensko, Španielsko a Švédsko.

2.2.7. Poskytovanie výcviku na terorizmus (článok 7)

V **článku 7** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby kriminalizovali úmyselné poskytnutie návodu na výrobu alebo použitie výbušnín, strelných zbraní alebo iných zbraní, alebo škodlivých alebo nebezpečných látok, alebo iných osobitných metód alebo techník na účely spáchania niektorého z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až i) alebo prispenia k ich spáchaniu s vedomím, že poskytnuté zručnosti sa majú použiť na tieto účely.

Rovnako ako článok 6 o nábore, aj článok 7 o poskytovaní výcviku sa vzťahuje aj na výcvik s cieľom *prispieť k spáchaniu* trestnému činu terorizmu, pričom ide o prvok, na ktorý sa podľa všetkého výslovne nevzťahujú právne predpisy **Bulharska**, **Portugalska a Španielska**. Zdá sa, že v **Lotyšsku**, na **Malte**, v **Poľsku** a na **Slovensku** sa na tento prvok vzťahujú vedľajšie trestné činy, ako je napomáhanie a navádzanie, zatiaľ čo iné trestné činy uvedené v smernici sa transponujú s výslovným odkazom na prvok „prispenia k spáchaniu“.

V **Nemecku** sa článok 7 netransponoval osobitným ustanovením, ale prostredníctvom niekoľkých ustanovení, ktoré sa podľa všetkého netýkajú všetkých trestných činov terorizmu uvedených v smernici.

2.2.8. Absolvovanie výcviku na terorizmus (článok 8)

V **článku 8** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby kriminalizovali prijatie návodu na výrobu alebo použitie výbušnín, strelných zbraní alebo iných zbraní, alebo škodlivých alebo nebezpečných látok, alebo iných osobitných metód alebo techník na účely spáchania niektorého z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až i) alebo prispenia k nim.

Trestný čin sa vzťahuje aj na absolvovanie výcviku s cieľom prispieť k spáchaniu trestného činu terorizmu, pričom ide o prvok, ktorý sa nezdá ako výslovne zahrnutý do právnych predpisov **Bulharska**, **Portugalska a Španielska**, ako je to v prípade článkov 6 a 7. Zdá sa, že na **Slovensku** sa na tento prvok sa vzťahujú vedľajšie trestné činy, ako je napomáhanie a navádzanie, zatiaľ čo iné trestné činy uvedené v smernici sa transponujú s výslovným odkazom na prvok „prispenia k spáchaniu“. V právnych predpisoch **Nemecka** sa rovnako transponuje toto ustanovenie prostredníctvom niekoľkých ustanovení, ktoré sa podľa všetkého netýkajú všetkých trestných činov terorizmu uvedených v smernici.

Zdá sa, že právne predpisy **Cypru**, **Malty**, **Slovenska a Slovinska** nezahŕňajú samoštúdium.

2.2.9. Cestovanie na účely terorizmu (článok 9)

V **článku 9** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby kriminalizovali úmyselné cestovanie na účely páchania trestného činu terorizmu alebo prispenia k jeho spáchaniu, na účely účasti na činnostiach teroristickej skupiny s vedomím, že takáto účasť prispeje k trestnej činnosti takejto skupiny, alebo na účely poskytovania alebo absolvovania výcviku na terorizmus. Členským štátom sa poskytujú dve možnosti transpozície prostredníctvom článku 9 ods. 2 písm. a) alebo článku 9 ods. 2 písm. b).

V **článku 9 ods. 1** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby kriminalizovali cestovanie do inej krajiny, ako je príslušný členský štát. Zdá sa, že v **Nemecku** neexistuje výslovný odkaz na účel účasti na činnostiach teroristickej skupiny. V **Bulharsku**, **Portugalsku**, **Rumunsku a Slovinsku** sa rozsah trestného činu zdá užší ako v smernici, pretože právne predpisy obsahujú obmedzujúce vymedzenie osôb, ktoré cestujú, alebo území, na ktoré tieto osoby cestujú. **Článok 9 ods. 2** smernice sa vzťahuje na cestovanie do tohto členského štátu, pričom členským štátom poskytuje dve možnosti transpozície. **Poľsko** toto ustanovenie podľa všetkého vôbec netransponovalo.

Podľa článku **9 ods. 2 písm. a)** môžu členské štáty kriminalizovať cestovanie do tohto členského štátu na uvedené účely terorizmu. Túto možnosť transponovalo osemnásť členských štátov[11].

Zdá sa, že v **Bulharsku** neexistuje výslovný odkaz na účel účasti na činnostiach teroristickej skupiny. Zdá sa, že cestovanie na účely prispenia k spáchaniu trestných činov terorizmu v **Portugalsku** nie je zahrnuté v právnych predpisoch a vnútroštátne ustanovenie by sa nevzťahovalo na osoby cestujúce do Portugalska, ak sú portugalskými štátnymi príslušníkmi alebo majú pobyt v Portugalsku. V **Rumunsku** rovnako nie je jasné, či by sa to vzťahovalo na osobu s pobytom v určitom štáte, ktorá sa vracia do štátu, ktorého je občanom, s cieľom spáchať trestný čin terorizmu (alebo prispieť k jeho spáchaniu).

Členské štáty môžu prípadne podľa **článku 9 ods. 2 písm. b)** kriminalizovať prípravu zo strany osoby vstupujúcej do tohto členského štátu s úmyslom spáchať trestný čin terorizmu uvedený v článku 3 alebo prispieť k jeho spáchaniu. Túto možnosť transponovalo štrnásť členských štátov[12]. Osem členských štátov (**Belgicko, Bulharsko**, **Cyprus**, **Česko**, **Estónsko**, **Chorvátsko, Slovensko a Švédsko**) v skutočnosti transponovalo obe možnosti.

V **Nemecku** bola transpozícia článku 9 ods. 2 písm. b) zabezpečená prostredníctvom kriminalizácie spolčenia, zdá sa však, že tento pojem je užší ako príprava uvedená v článku 9 ods. 2 písm. b). Pokiaľ ide o prvok „prispenia“ k páchaniu trestných činov terorizmu, nezdá sa, že by ho niektoré členské štáty výslovne transponovali. Týka sa to **Poľska** vo vzťahu k článku 9 ods. 1, **Slovinska** vo vzťahu k článku 9 ods. 2 písm. a), **Bulharska** a **Španielska** vo vzťahu k článku 9 ods. 2 písm. b) a **Slovenska** vo vzťahu k všetkým odsekom.

2.2.10. Organizovanie alebo iné uľahčovanie cestovania na účely terorizmu (článok 10)

V **článku 10** sa od členských štátov vyžaduje, aby kriminalizovali akékoľvek úmyselné konanie s cieľom zorganizovať alebo uľahčiť akejkoľvek osobe cestovanie na účely terorizmu uvedené v článku 9 ods. 1 a článku 9 ods. 2 písm. a) s vedomím, že takto poskytnutá pomoc je určená na tieto účely. Opatrenia, ktoré členské štáty prijali na dosiahnutie súladu s týmto článkom, sú vo všeobecnosti uspokojivé.

---

[11] Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Estónsko, Fínsko, Grécko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Švédsko.

[12] Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Estónsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Luxembursko, Nemecko, Slovensko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

Zdá sa, že v právnych predpisoch **Bulharska** a **Litvy** sa vyžaduje, aby bol trestný čin cestovania na účely terorizmu kriminalizovaný vtedy, ak je skutočne spáchaný s cieľom uľahčiť alebo organizovať cestovanie. Zdá sa, že v transpozičnom ustanovení na **Slovensku** sa obmedzuje geografický rozsah cesty.

2.2.11. Financovanie terorizmu (článok 11)

V **článku 11** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby trestali financovanie terorizmu ako trestný čin, ak bolo spáchané úmyselne. Takisto sa v ňom stanovuje, že ak sa financovanie terorizmu týka niektorého z trestných činov stanovených v článkoch 3, 4 a 9 smernice, nie je potrebné, aby sa majetok skutočne použil ani aby páchateľ vedel, na ktorý konkrétny trestný čin alebo trestné činy sa tento majetok má použiť.

Zdá sa, že v **Bulharsku**, na **Malte**, v **Nemecku**, **Poľsku** a **Portugalsku** sa financovanie terorizmu nevzťahuje na financovanie všetkých trestných činov uvedených v článkoch 3 až 10, ako sa vyžaduje v smernici. Zdá sa, že v **Bulharsku**, **Lotyšsku**, **Portugalsku** a **Španielsku** prvok „prispenia k spáchaniu“ nie je premietnutý do vnútroštátneho práva. V **Poľsku**, na **Slovensku** a v **Slovinsku** nie je prístup k transpozícii prvku „prispenia k spáchaniu“ v rámci všetkých transpozičných právnych predpisov jednotný. Vo vnútroštátnych právnych predpisoch **Luxemburska** sa dopĺňa podmienka nezákonného výberu majetku.

2.2.12. Iné trestné činy súvisiace s teroristickými činnosťami (článok 12)

V **článku 12** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby kriminalizovali ako trestné činy súvisiace s teroristickými činnosťami krádež s priťažujúcimi okolnosťami a vydieranie s cieľom spáchať niektorý z trestných činov uvedených v článku 3 smernice a vystavenie alebo použitie falošných administratívnych dokumentov s cieľom spáchať niektorý z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až i), článku 4 písm. b) a článku 9 smernice.

Nezdá sa, že by sa v právnych predpisoch **Grécka** a **Chorvátska** kriminalizovali úmyselné činy krádeže s priťažujúcimi okolnosťami, vydieranie a vystavenie alebo použitie falošných administratívnych dokumentov ako trestné činy súvisiace s teroristickými činnosťami. Zdá sa, že vo **Fínsku** sa za trestný čin súvisiaci s teroristickými činnosťami považuje iba krádež s priťažujúcimi okolnosťami s cieľom spáchania trestného činu terorizmu, a nie vydieranie alebo vystavenie alebo použitie falošných administratívnych dokumentov.

2.2.13. Vzťah k trestným činom terorizmu (článok 13)

V **článku 13** smernice sa stanovuje, že na to, aby bol trestný čin uvedený v článku 4 alebo v hlave III trestný, nie je potrebné, aby bol trestný čin terorizmu skutočne spáchaný, a pokiaľ ide o trestné činy uvedené v článkoch 5 až 10 a článku 12 smernice, nie je ani potrebné, aby sa preukázalo spojenie s iným konkrétnym trestným činom uvedeným v tejto smernici.

V **Bulharsku** sa transpozícia trestného činu uvedeného v článku 10 smernice a prispievania k páchaniu určitých trestných činov súvisiacich s teroristickými činnosťami zabezpečuje prostredníctvom kriminalizácie napomáhania a navádzania. Podľa jeho vnútroštátnych právnych predpisov sa zdá, že napomáhanie a navádzanie sú trestané, len ak je skutočne spáchaný hlavný trestný čin. V **Grécku** nie je trestný čin podľa článku 10 samostatným trestným činom, a preto sa zdá potrebné ustanoviť v smernici prepojenie s iným konkrétnym

trestným činom (článok 9). V **Litve** podľa všetkého nie je kriminalizovaná príprava na spáchanie trestného činu, ktorý nie je klasifikovaný ako „závažný“, ako sú tie, v prípade ktorých sa transponujú články 5, 9 a 10 smernice. Ak by bol trestný čin zastavený vo fáze prípravy, prípravné akcie by preto neboli kriminalizované.

2.2.14. Napomáhanie a navádzanie, podnecovanie a pokus (článok 14)

V **článku 14** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili, aby bolo napomáhanie trestným činom uvedeným v článkoch 3 až 8, 11 a 12 smernice a navádzanie na ne, podnecovanie na trestné činy uvedené v článkoch 3 až 12 smernice a pokus o spáchanie trestných činov uvedených v článkoch 3, 6, 7, článku 9 ods. 1, článku 9 ods. 2 písm. a) a článkoch 11 a 12 smernice, s výnimkou držby podľa článku 3 ods. 1 písm. f) a článku 3 ods. 1 písm. j), trestné. Transpozícia tohto článku je vo všeobecnosti uspokojivá.

Poľsko transponovalo článok 6 rovnakým opatrením ako **článok 14 ods. 1** a **článok 14 ods. 2**. Nie je preto jasné, či je napomáhanie a navádzanie alebo podnecovanie k trestnému činu uvedenému v článku 6 kriminalizované.

V **Grécku** sa podnecovanie k trestnému činu podľa článku 10 nezdá trestné, pretože článok 10 sa netransponuje ako samostatný trestný čin.

Pokiaľ ide o **článok 14 ods. 3** odkazujúci na pokus, na **Malte** sa pokus o spáchanie niektorých trestných činov, na ktoré sa vzťahuje článok 3, a pokus o spáchanie trestných činov uvedených v článkoch 6, 7, 11 a 12 smernice nezdá ako kriminalizovaný.

2.2.15. Tresty pre fyzické osoby (článok 15)

V **článku 15** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili, že za trestné činy uvedené v článkoch 3 až 12 a článku 14 sa uložia účinné, primerané a odrádzajúce tresty. Konkrétne sa od členských štátov vyžaduje zabezpečenie toho, aby sa trestné činy terorizmu uvedené v článku 3 a napomáhanie a navádzanie, podnecovanie a pokus o takéto trestné činy, trestali trestami odňatia slobody s vyššou trestnou sadzbou, než sú tresty, ktoré možno podľa vnútroštátneho práva uložiť za tieto trestné činy v prípade neexistencie osobitného úmyslu (s výnimkou prípadov, keď už ide o tresty s najvyššou možnou trestnou sadzbou podľa vnútroštátneho práva).

Pokiaľ ide o **článok 15 ods. 2**, v **Bulharsku** sa trest za trestný čin uvedený v článku 3 ods. 1 písm. j) smernice (vyhrážanie sa spáchaním trestného činu terorizmu) zdá ľahší ako trest za vyhrážanie sa spáchaním trestného činu. Nezdá sa, že by sa vo vnútroštátnych právnych predpisoch **Česka** stanovili prísnejšie tresty za činy získania kontroly nad prostriedkami leteckej dopravy, civilnými plavidlami a pevnými plošinami spáchané s teroristickým úmyslom vyžadovaným podľa článku 3 smernice.

V **článku 15 ods. 3** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch stanovili tresty odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby za trestné činy uvedené v článku 4 písm. a) a b) smernice, ako aj za trestné činy uvedené v článku 3 ods. 1 písm. j), ak boli spáchané osobou, ktorá riadi teroristickú skupinu, aspoň na úrovni stanovenej v článku 15 ods. 3.

Ak je v **Bulharsku** trestný čin terorizmu uvedený v článku 3 ods. 1 písm. j) spáchaný osobou, ktorá riadi teroristickú skupinu, sankcia s hornou hranicou trestnej sadzby sa zdá nižšia ako sankcia stanovená v článku 15 ods. 3. Vo **Fínsku** sa trest s hornou hranicou trestnej sadzby za trestný čin v článku 4 písm. a) smernice, pokiaľ nie je spáchaný v spojení s iným trestným činom, zdá nižší, ako je stanovené v článku 15 ods. 3. V **Maďarsku** sa niektoré činnosti týkajúce sa riadenia teroristickej skupiny javia ako trestné s nižšími sankciami, ako je stanovené v smernici. V **Luxembursku** by v závislosti od rozsahu, v akom sa osoba zúčastnila na teroristickej skupine [článok 4 písm. b)], sankciou s hornou hranicou trestnej sadzby mohla byť pokuta, a nie trest odňatia slobody. Zdá sa, že vo **Švédsku** sa niektoré činnosti týkajúce sa účasti v teroristickej skupine javia ako trestné so sankciou s hornou hranicou trestnej sadzby, ktorá je nižšia, ako je stanovené v smernici.

2.2.16. Poľahčujúce okolnosti (článok 16)

Článok 16 smernice poskytuje členským štátom možnosť znížiť tresty uvedené v článku 15, ak páchateľ upustí od teroristickej činnosti a ak páchateľ poskytne správnym alebo justičným orgánom informácie, ktoré by inak nemohli získať, a tým im pomôže predísť následkom trestného činu alebo ich zmierni; identifikovať alebo postaviť pred súd ostatných páchateľov; získať dôkazy alebo zabrániť ďalším trestným činom uvedeným v článkoch 3 až 12 a v článku 14.

Dvadsaťtri členských štátov[13] využilo (alebo čiastočne využilo) túto možnosť. Dva členské štáty (**Estónsko a Slovinsko**) vôbec nevyužili možnosť uvedenú v článku 16 smernice.

Možnosť uvedenú v **článku 16 ods. 1 písm. a)** – upustenie od teroristickej činnosti – využilo sedemnásť členských štátov[14].

Možnosť uvedenú v článku 16 ods. 1 písm. b) – poskytovanie informácií príslušným orgánom, ktoré by inak nemohli získať – využilo dvadsaťdva členských štátov[15], hoci desať z nich[16] nevyužilo všetky možnosti uvedené v pododsekoch i) až iv).

2.2.17. Zodpovednosť právnických osôb (článok 17)

V **článku 17** smernice sa stanovuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby právnické osoby mohli byť uznané za zodpovedné za ktorýkoľvek z trestných činov uvedených v článkoch 3 až 12 a v článku 14 smernice, ktoré v ich prospech spáchala akákoľvek osoba konajúca buď samostatne, alebo ako člen orgánu tejto právnickej osoby, a ktorá má vedúce postavenie v rámci tejto právnickej osoby, ako aj v prípade, ak nedostatočný dohľad alebo kontrola zo strany tejto osoby umožnili spáchanie trestného činu. V článku sa takisto stanovuje, že ak sú právnické osoby uznané za zodpovedné, nevylučuje to možnosť trestného konania voči fyzickým osobám, ktoré sú páchateľmi, podnecovateľmi

---

13 Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

14 Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Grécko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Španielsko a Taliansko.

15 Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

16 Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Poľsko, Portugalsko a Rumunsko.

alebo účastníkmi. Opatrenia, ktoré členské štáty prijali na dosiahnutie súladu s týmto článkom, sú vo všeobecnosti uspokojivé.

Zdá sa, že právnické osoby v **Bulharsku** nemôžu byť uznané za zodpovedné za trestný čin uvedený v článku 10 smernice a právnické osoby v **Poľsku** nemôžu byť uznané za zodpovedné za trestný čin uvedený v článku 9 smernice. Nezdá sa, že by vo **Francúzsku** a v **Chorvátsku** existoval výslovný odkaz na nedostatočný dohľad alebo kontrolu (**článok 17 ods. 2**). V **Chorvátsku** však môžu byť právnické osoby uznané za zodpovedné vždy, keď zodpovedná osoba právnickej osoby spácha trestný čin v prospech právnickej osoby.

2.2.18. Sankcie pre právnické osoby (článok 18)

V **článku 18** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby sa právnickej osobe, ktorá je uznaná za zodpovednú podľa článku 17, mohli uložiť účinné, primerané a odrádzajúce sankcie, ktoré zahŕňajú peňažné sankcie trestnoprávnej alebo inej povahy a môžu zahŕňať aj iné sankcie. Zahŕňa aj zoznam iných voliteľných sankcií.

Dvadsaťjeden z dvadsiatich piatich členských štátov[17] využilo (alebo čiastočne využilo) možnosti uvedené v článku 18 smernice. Štyri členské štáty (**Estónsko**, **Fínsko**, **Holandsko a Švédsku**) tieto možnosti vôbec nevyužili.

Možnosť uvedenú v **článku 18 písm. a)** – vylúčenie z nároku na verejné dávky alebo pomoc – využilo trinásť členských štátov[18].

Možnosť uvedenú v **článku 18 písm. b)** – dočasný alebo trvalý zákaz výkonu podnikania – využilo osemnásť členských štátov[19].

Možnosť uvedenú v **článku 18 písm. c)** – uloženie súdneho dohľadu – využilo päť členských štátov (**Cyprus**, **Francúzsko**, **Malta**, **Rumunsko a Španielsko**).

Možnosť uvedenú v **článku 18 písm. d)** – súdny príkaz na zrušenie právnickej osoby – využilo sedemnásť členských štátov[20].

Možnosť uvedenú v **článku 18 písm. e)** – dočasné alebo trvalé zatvorenie prevádzok, ktoré sa použili na spáchanie trestného činu – využilo deväť členských štátov (**Belgicko**, **Cyprus**, **Francúzsko**, **Grécko**, **Litva**, **Malta**, **Portugalsko**, **Rumunsko a Španielsko**).

2.2.19. Právomoc a stíhanie (článok 19)

V **článku 19** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby v určitých prípadoch určili právomoc vo vzťahu k trestným činom uvedeným v článkoch 3 až 12 a v článku 14, čo im zároveň umožní rozšíriť túto právomoc aj na iné konkrétne prípady. V článku 19 sa takisto od členských štátov vyžaduje, aby spolupracovali v prípadoch konfliktu

[17] Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Francúzsko, Grécko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko.

[18] Chorvátsko, Cyprus, Česko, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Taliansko, Luxembursko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Slovensko a Španielsko.

[19] Belgicko, Cyprus, Česko, Francúzsko, Grécko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko.

[20] Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Francúzsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Španielsko.

právomoci. Od členských štátov sa v ňom takisto vyžaduje, aby určili právomoc vo vzťahu k trestným činom uvedeným v článkoch 3 až 12 a v článku 14 v prípadoch, keď členský štát odmietne odovzdať alebo vydať osobu, ako aj aby pokryli prípady, v ktorých bol ktorýkoľvek z trestných činov uvedených v článkoch 4 a 14 spáchaný úplne alebo sčasti na ich území, bez ohľadu na to, kde má teroristická skupina základňu alebo kde pácha trestnú činnosť.

Prípady, v ktorých sa musí určiť právomoc, sú uvedené v článku **19 ods. 1** písm. a) až e).

Pokiaľ ide o písmeno c) o právomoci, ak je páchateľ jeho štátnym príslušníkom alebo má na jeho území pobyt, zdá sa, že právne predpisy **Nemecka** neobsahujú všeobecné pravidlo stanovujúce zásadu bydliska[21], a zdá sa, že v **Portugalsku** neexistuje žiadne všeobecné pravidlo stanovujúce zásadu štátnej príslušnosti[22].

Pokiaľ ide o písmeno d) o právomoci, ak bol trestný čin spáchaný v prospech právnickej osoby so sídlom na území členského štátu, zdá sa, že ho netransponovali členské štáty **Francúzsko**, **Holandsko**, **Nemecko**, **Poľsko a Portugalsko**.

Pokiaľ ide o písmeno e) o právomoci, ak bol trestný čin spáchaný proti inštitúciám alebo osobám z príslušného členského štátu alebo proti inštitúcii, orgánu, úradu alebo agentúre Únie so sídlom v tomto členskom štáte, nezdá sa, že by sa právne predpisy v **Belgicku**, **Bulharsku**, **Maďarsku**, **Rumunsku a Španielsku** vzťahovali na osoby s pobytom, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi. Zdá sa, že v **Nemecku** nie sú výslovne zahrnuté osoby s pobytom ani inštitúcie Únie. V **Poľsku** sa vnútroštátne právo výslovne nevzťahuje na inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Únie. Zdá sa, že právo **Portugalska** sa vzťahuje iba na situácie, keď sa „inštitúcie alebo osoby“ nachádzajú v Portugalsku alebo tam majú bydlisko.

Sedemnásť členských štátov[23] využilo (alebo čiastočne využilo) možnosť uvedenú v článku 19 ods. 1 druhom pododseku, ktorá umožňuje členskému štátu rozšíriť svoju právomoc, ak je trestný čin spáchaný na území iného členského štátu.

Šesť členských štátov (**Belgicko**, **Fínsko**, **Holandsko**, **Litva**, **Nemecko a Španielsko**) využilo možnosť podľa **článku 19 ods. 2**, ktorá umožňuje členskému štátu rozšíriť svoju právomoc na poskytnutie výcviku na terorizmus, ako sa uvádza v článku 7, ak páchateľ poskytuje výcvik jeho štátnym príslušníkom alebo osobám s pobytom na jeho území v prípadoch, keď sa neuplatňujú pravidlá o právomoci stanovené v článku 19 ods. 1 smernice.

Článok 19 ods. 4 smernice, podľa ktorého sa od členských štátov vyžaduje zabezpečenie toho, aby ich právomoc zahŕňala trestné činy uvedené v článkoch 3 až 12 a v článku 14 v prípadoch, keď odmietnu odovzdať alebo vydať osobu, sa nezdá ako výslovne transponovaný zo strany **Nemecka**, **Poľska a Talianska**. Zdá sa, že na **Cypre** sa transpozičné ustanovenia článku 19 ods. 4 a **článku 19 ods. 5** smernice neuplatňujú na všetky trestné činy, na ktoré sa vzťahuje táto smernica.

---

21 Čo by mu umožnilo vykonávať trestnú právomoc voči svojim obyvateľom.

22 Čo by mu umožnilo vykonávať trestnú právomoc voči svojim obyvateľom.

23 Belgicko, Česko, Fínsko, Francúzsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko.

2.2.20. Nástroje vyšetrovania a konfiškácia (článok 20)

V **článku 20** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby na vyšetrovanie alebo stíhanie terorizmu zabezpečili účinné nástroje vyšetrovania, ako sú napríklad nástroje, ktoré sa používajú pri vyšetrovaní organizovanej trestnej činnosti alebo prípadov inej závažnej trestnej činnosti. V článku sa takisto vyžaduje, aby členské štáty zabezpečili, aby ich príslušné orgány v prípade potreby v súlade so smernicou 2014/42/EÚ[24] zaistili alebo skonfiškovali príjmy pochádzajúce z páchania alebo prispievania k páchaniu terorizmu a prostriedky, ktoré boli použité alebo mali byť použité pri páchaní terorizmu alebo pri prispievaní k páchaniu terorizmu. Transpozícia tohto článku je vo všeobecnosti uspokojivá.

Pokiaľ ide o **článok 20 ods. 1**, zdá sa, že účinné nástroje vyšetrovania, ako sú napríklad nástroje, ktoré sa používajú pri vyšetrovaní organizovanej trestnej činnosti alebo prípadov inej závažnej trestnej činnosti, nie sú v **Nemecku** k dispozícii na vyšetrovanie všetkých trestných činov vyžadovaných touto smernicou. Napríklad nie sú k dispozícii v prípade trestného činu terorizmu útokov na fyzickú integritu osoby s teroristickým cieľom [článok 3 ods. 1 písm. b)]. Zdá sa, že v **Litve** nie sú k dispozícii všetky nástroje vyšetrovania na vyšetrovanie cestovania na účely terorizmu. V prípade **Poľska** sa nezdá, že by bolo možné použiť odpočúvanie komunikácie na vyšetrovanie alebo stíhanie všetkých trestných činov terorizmu.

Pokiaľ ide o **článok 20 ods. 2**, v právnych predpisoch **Česka**, **Estónska**, **Holandska**, **Slovenska a Švédska** sa neukladá povinná požiadavka na uplatnenie opatrení na zaistenie a konfiškáciu v súvislosti s trestnými činmi, na ktoré sa vzťahuje táto smernica. Vnútroštátne právne predpisy zvyčajne umožňujú použitie týchto opatrení v súlade so smernicou 2014/42/EÚ, neobsahujú však prísne formulovanú povinnosť uplatňovať ich v súvislosti s trestnými činmi terorizmu.

2.2.21. Opatrenia proti online obsahu zameranému na verejné podnecovanie (článok 21)

V **článku 21** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili okamžité odstránenie online obsahu spravovaného na ich území, ktorý predstavuje verejné podnecovanie na spáchanie trestného činu terorizmu. Ak odstránenie obsahu nie je možné, členské štáty môžu prijať opatrenia na blokovanie prístupu k takémuto obsahu. Tieto opatrenia musia byť transparentné a musia poskytovať primerané záruky (vrátane súdnej nápravy), aby sa zabezpečilo, že sú obmedzené, primerané a že používatelia sú oboznámení s dôvodom týchto opatrení. Transpozícia tohto článku je vo všetkých členských štátoch vo všeobecnosti nerovnomerná. V septembri 2018 Komisia navrhla nariadenie venované predchádzaniu šíreniu teroristického obsahu online s osobitnými povinnosťami pre poskytovateľov hostingových služieb. O tomto návrhu v súčasnosti spoluzákonodarcovia vedú rokovania.

Grécko tento článok netransponovalo. Jeho právne predpisy sa vzťahujú iba na zaistenie digitálnych údajov v súvislosti s vyšetrovaním trestných činov, ale nie na odstránenie ani blokovanie online obsahu. Zdá sa, že **článok 21 ods. 1 prvú vetu** smernice týkajúcu sa odstránenia online obsahu netransponovali dva členské štáty (**Bulharsko a Poľsko**), keďže sa ich právne predpisy týkajú iba blokovania obsahu. **Chorvátsko** a **Lotyšsko** poskytujú opatrenia, ktoré môžu viesť k odstráneniu obsahu, zdá sa však, že na tento účel

[24] Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2014, s. 39.

neexistuje žiadna výslovná povinnosť. V **Česku** právne predpisy umožňujú vnútroštátnym orgánom požiadať o odstránenie online obsahu, nestanovuje sa v nich však príslušný postup.

Článok 21 ods. 1 druhú vetu, ktorá *nabáda* členské štáty, aby zabezpečili odstránenie obsahu spravovaného mimo ich územia, uplatňuje šestnásť členských štátov[25]. Týka sa to dvoch členských štátov (**Bulharska a Poľska**), ktoré sa zaoberajú výlučne blokovaním, a teda neodstraňujú online obsah. V prípade **Slovinska** sa transpozičné opatrenie vzťahuje na poskytovateľov služieb so sídlom v iných členských štátoch, ale nie v tretích krajinách.

Možnosť podľa **článku 21 ods. 2** týkajúcu sa blokovania prístupu k obsahu, keď nie je možné jeho odstránenie pri zdroji, transponuje osemnásť členských štátov[26].

Pokiaľ ide o **článok 21 ods. 3**, zdá sa, že v právnych predpisoch **Belgicka**, **Fínska**, **Luxemburska**, **Poľska a Slovinska** sa nevyžaduje oboznámenie používateľov s dôvodom odstránenia obsahu.

2.2.22. Zmeny rozhodnutia 2005/671/SVV (článok 22)

Článkom 22 smernice sa menia články 1 a 2 rámcového rozhodnutia Rady 2005/671/SVV, v ktorom sa od členských štátov vyžaduje, aby čo najskôr sprístupnili príslušné informácie zhromaždené príslušnými orgánmi v rámci trestného konania v súvislosti s trestnými činmi terorizmu, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, príslušným orgánom iného členského štátu, kde by sa informácie mohli použiť na prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie alebo stíhanie trestných činov terorizmu. Členské štáty musia takisto zabezpečiť, aby ich príslušné orgány po prijatí informácií od iných členských štátov prijali včasné opatrenia.

V prípade **Belgicka**, **Fínska**, **Grécka**, **Luxemburska**, **Malty, Slovinska**, **Španielska**, **Švédska** a **Talianska** sa nezdá, že by výslovne transponovali článok 22. Ak je transpozícia tohto ustanovenia vo vnútroštátnom práve[27] výslovne stanovená, nevzťahuje sa vždy na všetky prvky tohto ustanovenia. Napríklad sa zdá, že právne predpisy **Česka** sa vzťahujú iba na spontánny prenos informácií, zatiaľ čo prenos na žiadosť nie je zahrnutý. Nezdá sa, že by právne predpisy **Litvy**, **Lotyšska** a **Portugalska** zahŕňali spontánnu výmenu informácií. Nezdá sa, že by sa v právnych predpisoch **Česka**, **Estónska**, **Chorvátska a Maďarska** stanovovala povinnosť výmeny informácií len v prípade takejto možnosti. Napokon sa zdá, že **Holandsko**, **Litva** a **Portugalsko** vo svojich právnych predpisoch výslovne nevyžadujú, aby sa konalo včas po prijatí informácií od iného členského štátu.

2.2.23. Základné práva a slobody (článok 23)

V **článku 23 ods. 1** smernice sa zdôrazňuje, že touto smernicou nie je dotknutá povinnosť rešpektovať základné práva a základné právne zásady zakotvené v článku 6 Zmluvy o EÚ.

---

25 Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Švédsko.

26 Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Litva, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko.

27 Belgicko, Cyprus, Česko, Estónsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko a Slovensko.

V **článku 23 ods. 2** sa členským štátom umožňuje ustanoviť podmienky, ktoré si vyžadujú základné zásady týkajúce sa slobody tlače a iných médií a upravujúce práva a povinnosti tlače alebo iných médií a ktoré sú s takýmito zásadami v súlade, ako aj procesné záruky pre tlač alebo iné médiá, ak sa takéto podmienky týkajú určenia alebo obmedzenia zodpovednosti.

Švédsko a **Taliansko** využívajú možnosť podľa článku 23 ods. 2 smernice. Trestný zákon **Talianska** poskytuje konkrétne prostriedky ochrany spojené s právom podávať správy a právom na informácie, pokiaľ ide o tlač a ďalšie médiá. Vo **Švédsku** sa na médiá, na ktoré sa vzťahujú ústavné pravidlá, ako sú tlač a televízia, vzťahujú osobitné procesné pravidlá zamerané na poskytnutie osobitnej ochrany, ako to umožňuje článok 23 ods. 2.

2.2.24. Pomoc a podpora obetiam terorizmu (článok 24)

Článok 24 smernice obsahuje povinnosti členských štátov týkajúce sa poskytovania pomoci a podpory obetiam terorizmu.

V **článku 24 ods. 1** smernice sa vyžaduje, aby vyšetrovanie a stíhanie trestných činov v rámci tejto smernice nezáviselo od oznámenia alebo obvinenia. Transpozícia tohto odseku je vo všeobecnosti uspokojivá.

V **článku 24 ods. 2** smernice sa vyžaduje, aby existovali podporné služby pre obete terorizmu v súlade so smernicou 2012/29/EÚ[28] a aby ich mali obete terorizmu k dispozícii bezprostredne po teroristickom útoku, a tak dlho, ako to bude potrebné.

V **Litve** nie sú zriadené všeobecné služby na podporu obetí, ale existujú služby pokrývajúce určité aspekty, ako je napríklad právna podpora. Nezdá sa, že by sa v právnych predpisoch **Luxemburska**, **Poľska** a **Slovinska** naznačovalo, že podporné služby by mali mať schopnosť riešiť osobitné potreby obetí terorizmu. Požiadavka, že služby na podporu obetí musia byť obetiam k dispozícii bezprostredne po teroristickom útoku, a tak dlho, ako to bude potrebné, sa nezdá ako výslovne transponovaná zo strany šestnástich členských štátov[29], hoci v mnohých z týchto členských štátov sa zdá, že v praxi to tak je.

V **článku 24 ods. 3** smernice sa uvádza, že podporné služby musia byť schopné uspokojiť osobitné potreby obetí terorizmu. Služby by mali byť dôverné, bezplatné, ľahko prístupné a musia zahŕňať: a) emocionálnu a psychologickú podporu; b) poradenstvo a informácie; c) pomoc so žiadosťami o odškodnenie. Zdá sa, že požiadavka, aby tieto služby boli dôverné a bezplatné, nebola výslovne transponovaná v **Bulharsku**, **Chorvátsku**, na **Malte**, v **Poľsku** a **Rakúsku**.

Pokiaľ ide o druhy služieb, ktoré musí podpora obetiam zahŕňať, zdá sa, že **článok 24 ods. 3 písm. a)** o emocionálnej a psychologickej podpore nie je výslovne transponovaný v **Litve** a **Luxembursku**. **Článok 24 ods. 3 písm. b)**, ktorý sa týka poskytovania poradenstva a informácií, je čiastočne transponovaný v **Česku**, **Chorvátsku**, **Litve**,

[28] Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 57. Smernica 2012/29/EÚ, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov. To zahŕňa práva, podporu a ochranu obetí terorizmu, pretože členské štáty by mali osobitne zohľadniť potreby obetí terorizmu. V smernici (EÚ) 2017/541 sa ďalej spresňujú osobitné potreby obetí terorizmu.

[29] Rakúsko, Belgicko, Bulharsko, Chorvátsko, Česko, Estónsko, Fínsko, Nemecko, Litva, Lotyšsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.

Slovinsku a **Taliansku**. Nezdá sa, že by transpozícia týchto členských štátov zahŕňala poradenstvo a informácie najmä o praktických alebo finančných záležitostiach. Zdá sa, že vnútroštátne opatrenia **Rumunska** a **Slovinska** nie sú dostatočne konkrétne na vyvodenie záveru, že sa poskytne skutočná pomoc so žiadosťami o odškodnenie [**článok 24 ods. 3 písm. c)**]. Existujúce informácie aj napriek chýbajúcej výslovnej transpozícii týchto ustanovení podľa všetkého naznačujú, že uvedené druhy služieb sú v praxi dostupné vo viacerých z týchto členských štátov.

V **článku 24 ods. 4 smernice** sa zdôrazňuje, že by sa mali zaviesť mechanizmy alebo protokoly na aktiváciu podporných služieb v rámci vnútroštátnej infraštruktúry pre reakcie na núdzové situácie. Bezprostredne po teroristickom útoku, a tak dlho, ako to bude potrebné, by mala byť zabezpečená komplexná reakcia na potreby obetí a ich rodinných príslušníkov. Zdá sa, že zavedené vnútroštátne opatrenia vo veľkej miere zodpovedajú podpore požadovanej podľa tejto smernice.

Podobne sa v **článku 24 ods. 5 smernice** vyžaduje, aby členské štáty zabezpečili špecificky pre obete terorizmu bezprostredne po teroristickom útoku, a tak dlho, ako to bude potrebné, náležitú lekársku starostlivosť. Zdá sa, že na túto povinnosť sa vzťahuje poskytovanie všeobecného lekárskeho ošetrenia v súlade s vnútroštátnymi systémami zdravotnej starostlivosti.

V **článku 24 ods. 6** smernice sa vyžaduje, aby obete terorizmu mali prístup k právnej pomoci v súlade so smernicou 2012/29/EÚ[30], pokiaľ majú postavenie účastníka trestného konania, čím sa zabezpečí, že závažnosť a okolnosti trestného činu sa riadne zohľadnia v podmienkach a procesných pravidlách, na základe ktorých majú obete terorizmu prístup k právnej pomoci podľa vnútroštátneho práva. Zdá sa, že túto druhú časť článku 24 ods. 6 netransponovalo **Grécko**, **Lotyšsko**, **Luxembursko**, **Malta**, **Poľsko**, **Portugalsko a Španielsko**.

2.2.25. Ochrana obetí terorizmu (článok 25)

V **článku 25** smernice sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili, aby boli k dispozícii opatrenia na ochranu obetí terorizmu a ich rodinných príslušníkov v súlade so smernicou 2012/29/EÚ[31]. Pri rozhodovaní o tom, či a v akom rozsahu by sa mali na ne vzťahovať ochranné opatrenia, musí sa osobitná pozornosť venovať riziku zastrašovania a pomsty a potrebe chrániť dôstojnosť a fyzickú integritu obetí terorizmu. Problémy sa zistili vo vzťahu k deviatim členským štátom (**Belgicko**, **Bulharsko**, **Česko**, **Litva**, **Malta**, **Poľsko**, **Rumunsko**, **Slovensko a Slovinsko**). Vo väčšine prípadov vyplývajú z problémov pri transpozícii smernice 2012/29/EÚ[32]. Rodinným príslušníkom obetí terorizmu nie je poskytovaná úplná ochrana. Zdá sa, že právne predpisy **Bulharska** sa na riziko zastrašovania a pomsty a potrebu chrániť dôstojnosť a fyzickú integritu obetí počas výsluchov a svedeckých výpovedí nevzťahujú. Nezdá sa, že transpozičné ustanovenie v **Poľsku** výslovne odkazuje na „riziko zastrašovania a pomsty a potrebu chrániť dôstojnosť a fyzickú integritu obetí terorizmu“, a zdá sa, že právne predpisy **Slovinska** sa nevzťahujú na ochranu fyzickej integrity a dôstojnosti obetí terorizmu. V právnych predpisoch **Slovenska** sa stanovujú opatrenia na zamedzenie kontaktu medzi obeťami

[30] Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 57.

[31] Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 57.

[32] Pozri aj správu Komisie o vykonávaní smernice 2012/29/EÚ, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov, COM(2020) 188 final z 11. 5. 2020.

a páchateľmi, zdá sa však, že tieto opatrenia sa vzťahujú iba na obete pred hlavným pojednávaním a nie počas celého trestného konania.

2.2.26. Práva obetí terorizmu s pobytom v inom členskom štáte (článok 26)

V **článku 26 ods. 1 prvej vete** smernice sa členským štátom ukladá povinnosť zabezpečiť, aby obete terorizmu, ktoré majú pobyt v inom členskom štáte, než je štát, v ktorom bol spáchaný trestný čin terorizmu, mali prístup k informáciám o svojich právach, dostupných podporných službách a systémoch odškodnenia v členskom štáte, v ktorom bol spáchaný trestný čin terorizmu. Väčšina členských štátov, na ktoré sa vzťahuje táto správa, zabezpečuje prístup k informáciám o právach obetí bez ohľadu na miesto pobytu osoby a zdá sa, že túto povinnosť plnia všetky členské štáty.

Podľa **článku 26 ods. 2** smernice musia členské štáty zabezpečiť, aby všetky obete terorizmu mali prístup k pomoci a podporným službám stanoveným v článku 24 ods. 3 písm. a) a b) na území členského štátu ich pobytu, aj keď bol trestný čin terorizmu spáchaný v inom členskom štáte. Zdá sa, že transpozičné opatrenie v **Bulharsku** sa uplatňuje na všetky trestné činy spáchané na jeho území, ako aj na trestné činy spáchané mimo jeho územia, ale iba vtedy, ak je obeťou bulharský občan. Na obete s pobytom v Bulharsku, ktoré nie sú bulharskými občanmi, sa preto transpozičné opatrenie nevzťahuje.

3. ZÁVERY

Smernica predstavuje komplexný právny nástroj, ktorým sa ustanovujú minimálne pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestných činov a sankcií v oblasti trestných činov terorizmu a trestných činov súvisiacich s terorizmom, ako aj opatrenia na ochranu a podporu obetí terorizmu a pomoc týmto obetiam. Jej transpozícia viedla k značnému posilneniu prístupu trestného súdnictva členských štátov k terorizmu a k právam priznaným obetiam terorizmu. Z 25 členských štátov viazaných touto smernicou prijalo 23 nové právne predpisy s cieľom zabezpečiť transpozíciu smernice.

Komisia oceňuje úsilie, ktoré členské štáty vynaložili na prijatie opatrení na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Transpozíciu smernice členskými štátmi EÚ možno vo všeobecnosti považovať za uspokojivú. Existuje však niekoľko potenciálnych dôvodov na znepokojenie týkajúcich sa transpozície trestných činov terorizmu uvedených v **článku 3** smernice do vnútroštátneho práva vo viacerých členských štátoch, čo má vplyv aj na transpozíciu niekoľkých ďalších ustanovení smernice. Existuje aj obava, že trestné činy uvedené v článku 3 ods. 1 spáchané s cieľmi uvedenými v článku 3 ods. 2 nie sú kvalifikované ako trestné činy terorizmu. Je dôležité, aby sa tieto trestné činy samy osebe považovali za trestné činy terorizmu, aby sa zohľadnila napríklad možnosť obviniť osamelých páchateľov z trestných činov terorizmu. Okrem toho je dôležitá spoločná kvalifikácia trestných činov terorizmu, pretože umožňuje účinné využívanie nástrojov spolupráce v oblasti presadzovania práva, ako je napríklad rozhodnutie Rady 2005/671/SVV[33]. Napokon je dôležité, aby boli obete trestných činov terorizmu uznané ako také.

[33] Ú. v. EÚ L 253, 29.9.2005.

Ďalším dôvodom na znepokojenie je neúplná alebo nesprávna transpozícia **článku 9** o cestovaní na účely terorizmu, ktorá by mohla mať vplyv na spôsob, akým je osoba, ktorá sa dopustila tohto trestného činu, vyšetrovaná a stíhaná, čo znamená, že určité činy by mohli zostať nepotrestané. Môže sa tak stať napríklad v prípade, keď vnútroštátne právne predpisy obsahujú obmedzenejšie vymedzenie osôb, ktoré cestujú, alebo území, na ktoré tieto osoby cestujú. Rovnako a z podobných dôvodov je znepokojujúca aj neúplná alebo nesprávna transpozícia **článku 11** o financovaní terorizmu. Vnútroštátne právne predpisy sa vždy nevzťahujú na financovanie všetkých trestných činov uvedených v článkoch 3 až 10, ako sa vyžaduje v smernici, čím sa obmedzuje priestor na stíhanie určitých trestných činov. Napokon existujú nedostatky, pokiaľ ide o transpozíciu osobitných ustanovení v prípade **obetí terorizmu**, čo by mohlo mať za následok, že obete terorizmu nedostanú pomoc alebo podporu prispôsobenú ich osobitným potrebám.

S cieľom zabezpečiť úplnú a správnu transpozíciu smernice bude Komisia naďalej podporovať členské štáty pri riešení zistených nedostatkov. To zahŕňa monitorovanie toho, či sú vnútroštátne opatrenia v súlade so zodpovedajúcimi ustanoveniami smernice. Komisia v prípade potreby využije svoju právomoc v oblasti presadzovania práva podľa zmlúv prostredníctvom postupov v prípade nesplnenia povinnosti.

Komisia v septembri 2021 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej posúdi pridanú hodnotu tejto smernice, pokiaľ ide o boj proti terorizmu, ako sa vyžaduje v článku 29 ods. 2. Toto posúdenie sa bude venovať aj vplyvom smernice na základné práva a slobody vrátane nediskriminácie, na právny štát a na úroveň ochrany a pomoci poskytovanej obetiam terorizmu.